

Hankeaika:
1.10.2024-30.9.2026
Rahoitus:
Euroopan maaseuturahasto



Kylävara

Hanketreffit 22.8.2025
kello 10-12



Suomen Kylät
Finlands Byar

Kylävara-hanketreffit 22.8.2025 kello 10-12

Ryhmätoiminta kylän turvallisuutta vahvistamassa

Ohjelma

10.00 Tervetuloa Kylävara-hanketreffeille!

Nea Kukkonen, Kylävara-hanke

10.10 Teemana tänään: ryhmätoiminta kylän turvallisuutta vahvistamassa

Ritva Pihlaja, Kylävara-hanke

10.25 Arjen turvallisuutta ja huolenpitoa kyläyhteisössä: Keski-Suomen naapuriapuryhmät

Outi Raatikainen, Keski-Suomen Sydänpiiri

Helena Mieskolainen ja Ina-Maria Mieskolainen, Ylä-Muuratjärvi seura

10.55 Kyläläiset pelastusviranomaisten apuna: Pohjois-Karjalan kylien pelastusryhmät

Tero Kuittinen, Pohjois-Karjalan pelastuslaitos

11.25 Vapaaehtoisen pelastuspalvelun auttajien verkosto: Vapepa-ryhmät ja kylät

Minna Laihorinne, Vapepa

11.50 Yhteisö ja vapaaehtoiset apuna ja turvallisuutta vahvistamassa

Ritva Pihlaja

Miten paikallinen yhteisö voi parantaa varautumista ja kriisinkestävyyttä?



Mihin kylillä varaudutaan?

arjen turvallisuus

varautuminen

vaste

normaaliolot

- ✓ naapuriapu
- ✓ huolenpito haavoittuvassa asemassa olevista kyläläisistä
- ✓ yksinäisyys
- ✓ yhteisöllisyys
- ✓ luottamus
- ✓ turvallisuuden tunne
- ✓ yhteisön tuoma turva

lyhytkestoinen häiriö tai kriisi

- ✓ myrskytuhojen raivaus
- ✓ sähkökatko
- ✓ vesihuollon häiriö
- ✓ liikenneonnettomuus
- ✓ tulipalo
- ✓ kadonneen henkilön etsintä
- ✓ vakava väkivallanteko
- ✓ haavoittuvassa asemassa olevien kyläläisten tilanteen tsekkaaminen esim. myrskyn jälkeen
- ✓ kännykät eivät toimi, nettiyhteydet ovat nurin

pidempiaikainen häiriö tai kriisi

- ✓ pitkäaikainen sähkökatko tai häiriö vesihuollossa
- ✓ laaja maastopalo, evakuoinnit mahdollisia
- ✓ perhe menettää kodin tulipalossa
- ✓ vakava ympäristövahinko
- ✓ vakava epidemia tai pandemia
- ✓ vakava väkivallanteko
- ✓ haasteita päivittäistavarahuollossa
- ✓ kännykät eivät toimi, nettiyhteydet ovat nurin

poikkeusolot

- ✓ sotilaallinen uhka tai hyökkäys
- ✓ valtiojohdon julistama poikkeustila, valmiuslaki
- ✓ väestön siirtymistä ja evakointeja: osalta alueita siirrytään pois, osa alueista vastaanottaa väestöä
- ✓ väestönsuojelu ja huoltovarmuus harvaan asutuilla alueilla

"pehmeä" turvallisuus

"kova" turvallisuus

Liikenneonnettomuus

Kiinteistön tulipalo

Laaja maastopalo

Häiriö sähköjakelussa

Häiriö vesihuollossa

Häiriö viestintäverkoissa

Häiriö elintarvikehuollossa

Ympäristövahinko

Säteilyonnettomuus

Laajat myrskytuhot

Vakava epidemia/pandemia

Kadonneen henkilön etsintä

Huolenpito ikääntyneistä/yksin asuvista

Yksittäisen kyläläisen/perheen vakava kriisi

Laajamittainen maahantulo

Sotilaallinen kriisi

Muu, mikä?



Valtakunnallisen
Kylävara-
hankkeen tärkein
tehtävä
on määritellä
**kylävara-
konsepti**

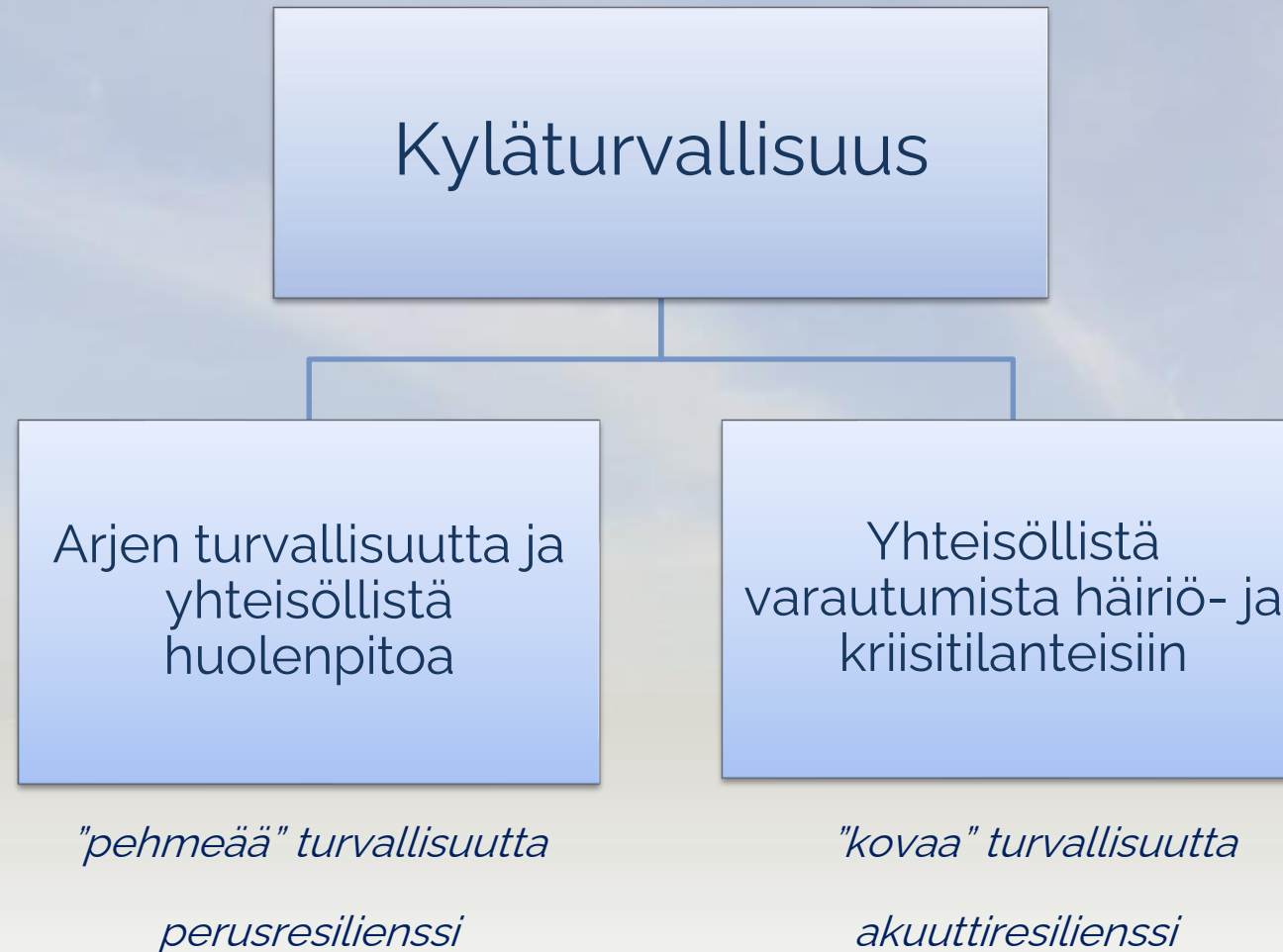
Kylävara-hanke

1. kokoaa ja välittää tietoa kylille niiden toimiessa turvallisuuden tunteen vahvistamiseksi ja erilaisiin häiriö-, onnettomuus- ja kriisitilanteisiin tai poikkeusoloihin varautumiseksi
2. tuo kylät osaksi kokonaisturvallisuudesta käytävää laajempaa keskustelua ja kehittämistä

Kylävara

- ✓ kokoaa
- ✓ viestii
- ✓ välittää
- ✓ verkostoi
- ✓ konseptoi

Kyläturvallisuus rakentuu kahdelle jalalle



1. suunnittelua ja organisointia
2. koulutusta ja harjoituksia
3. infraa ja investointeja
4. tiedonkulun varmistamista
5. yhdessä sovittuja toimintatapoja
6. yhteistyötä!

Kylävara-hanketreffit tänään:

Ryhmätoiminta kylän turvallisuutta vahvistamassa

Video: Arjen turvallisuutta ja hyvinvointia

Auttavat kylät -hanke, Keski-Suomen Sydänpiiri (2023)

Arjen turvallisuutta ja huolenpitoa kyläyhteisössä:

Keski-Suomen naapuriapuryhmät

Outi Raatikainen, Keski-Suomen Sydänpiiri

Helena ja Ina-Maria Mieskolainen, Ylä-Muuratjärvi seura

Kyläläiset pelastusviranomaisten apuna:

Pohjois-Karjalan kylien pelastusryhmät

Tero Kuittinen, Pohjois-Karjalan pelastuslaitos

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun auttajien verkosto:

Vapepa-ryhmät ja kylät

Minna Laihorinne, Vapepa



VNTEAS tutkimus 25.3.2025

Paikallinen
kansalaistoiminta
yhteiskunnan
resilienssin lisääjänä

Helsingin yliopisto
Suomen ympäristökeskus
Demos Helsinki

tietokayttoon.fi

Kansalaistoiminta vahvistaa sekä **perus**resilienssiä että **akuutti**resilienssiä

- ✓ Kaikki yhdessä tekeminen luo valmiutta myös häiriöistä selviämiseen
- ✓ Naapurit ja läheltä löytyvät yhteisöt ovat avun järjestymisessä ja kriiseistä selviämisessä keskeisiä
- ✓ Kansalaistoiminnassa muovautuvat sosiaaliset suhteet, vuorovaikutuskäytännöt ja luottamus vaikuttavat paikallisen yhteisön kykyyn toimia ennakoivasti

Paikallinen kansalaistoiminta
täydentää viranomaisvetoista
"kovaa" turvallisuutta